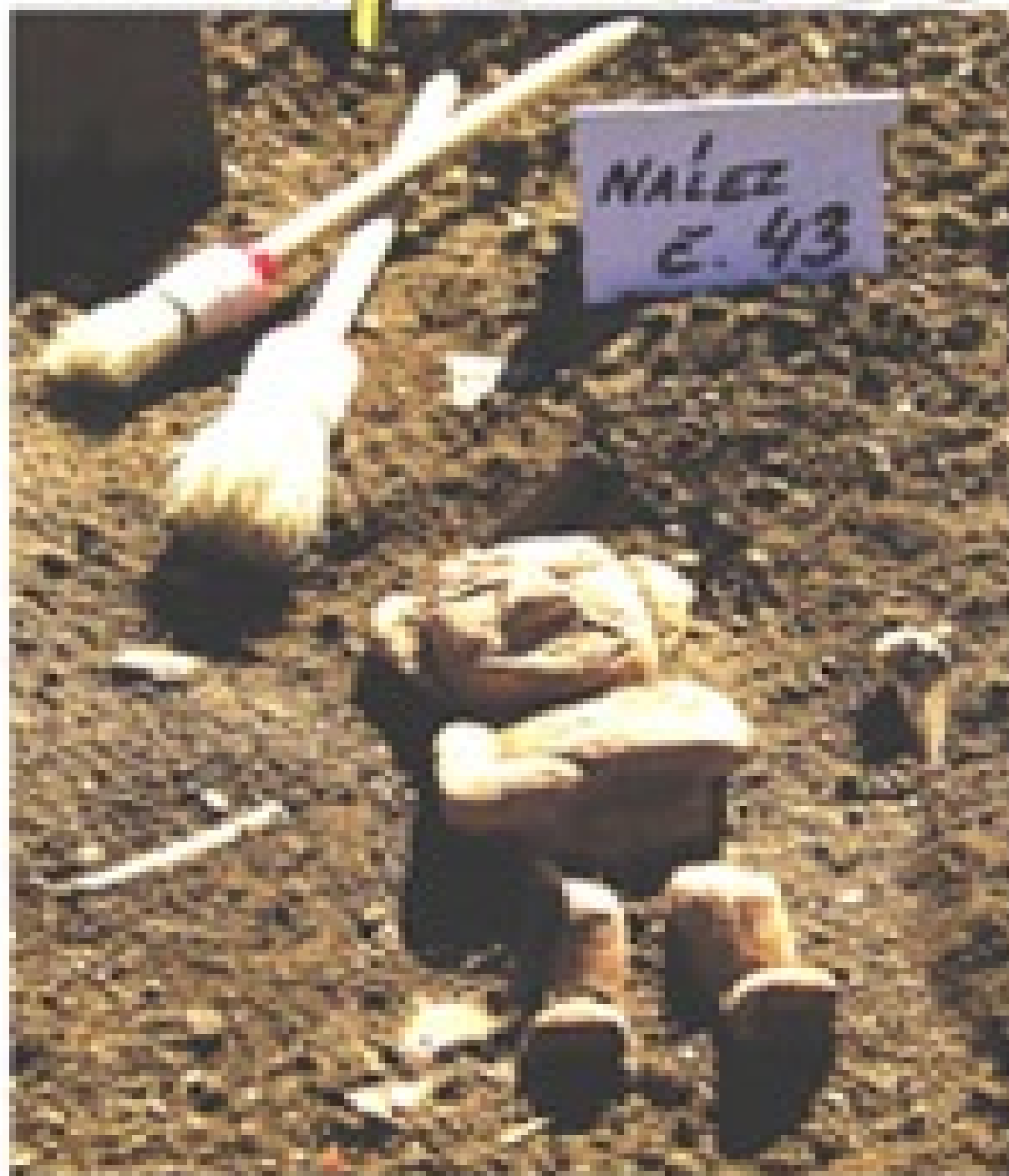

2017

Trapsavec

SBORNÍK TRAPOVÉ LITERÁRY SOUTĚŽE, 2017

ZKOUŠKA Z DOSPĚLOSTI

Existuje několik možností jak trávit víkend před maturitou. Většina studentské populace se během něho snaží nacpat do hlavy ten zbytek učení, co nestihla o svaťáku. Ta zodpovědnější menšina si prostě už jen opakuje to, co dávno ví. Hádám, že varianta vyšlapovat si to s usárnou na zádech údolím Hučící řeky, zatímco na kraj pomalu padá tma, dvakrát zodpovědná není. Je to vlastně docela dobrej fór, vzhledem k těm čtyřem rokům s pověstí největšího třídního šprta.

Baterka začíná pomalu skomírat. Badymu se podařilo tu svou nechat doma a Will je známý tím, že se zásadně obejde bez ní. No, zvlášť když má po ruce kamarády, co mu v případě nouze posvítí. Na moji starou dobrou maydayku – znáš ji, taková malá zelená cihlička, tři barevný filtry – bylo vždycky spolehnutí. Až doted’.

Will pořád tvrdošíjně trvá na tom, že musíme dojít až k Hejkalovi. To je strom, co údajně vypadá, jako by měl rozpráhnutý pařáty a chystal se tě čapnout. Báječnej strážce klidnýho spánku. Ale prej se mu vyhejbaj hajný a tak.

Světýlko několikrát líně zamrkalo na kmeny stromů před náma a bylo vidět, že ten urputnej boj definitivně prohrává.

Zhaslo.

„Již jedenáctá odbila a lampa – hle, dosvítila!“ zarecitoval do nastalé, všudypřítomné tmy procítěně Will. No jo, to jméno k němu fakt pasuje. Hotovej Shakespeare. Parafrázující Erbena.

„Byla noc, byla hluboká – osle, měsíček svítil z vysoka. A já se vám na to můžu taky zvysoka...,“ zabručel jsem, snažíc se protřepáním přivést svítilnu ještě na chvíli k životu. Ač mi bylo jasný, že jde o snahu naprosto zbytečnou.

„Jak nám? Čí byl tohle nápad? Než se doma stresovat, chacha, to radši vyrazíme ven! – Arnošt Vondra, květen 2013,“ citoval ukázkově Bady. Tak ukázkově, až si nešlo nevybavit, že přesně tohle jsem minulej pátek vypustil z pusy.

„...fajn, fajn, byl to můj nápad. A teď jste na řadě s nápadama vy!“

Břeh řeky už jsme před nějakou tou chvílí nechali za zády, takže měsíc, hvězdy i poslední světýlka nejbližší civilizace se schovaly za klenbu z větví. Zašátral jsem v kapse a ke svojí úlevě nahmatal malou obdélníkovou krabičku. V podřepu jsem začal na zemi pátrat po příhodný větvi, která by nám posloužila za provizorní louč. Sáhnout po modernějších technologiích nebylo v našich silách. Willovi, zastánci drsnýho a nekompromisního vandrování bez zbytečných vymožeností, se totiž podařilo přesvědčit nás k zanechání svých mobilních telefonů v teple domova.

Naše bezprostřední okolí začaly osvětlovat nepatrný záblesky škrtačících zápalek a konečně i plamen provizorní loučky. No plamen. Plamínek. Neviděl jsem stejně o moc dál než na špičky svých bot.

„Tento způsob vandru zdá se mi poněkud nešťastným...“

Kdyby nás někdo mohl v té tmě zahlídnout, asi by si řekl, že vidí trojici náměsíčných. Lehce se kolíbající siluety, slepě postupující pomalým tempem kupředu s předpaženými rukama. Ta parodie na pochodeň samozřejmě po pár krocích doplápolala. Proč jsme to už dávno nezabalili a neustlali si prostě zrovna tady, když šance najít Hejkala teď byla naprosto minimální? Ani nevím. To asi ta přirozená touha po dobrodružství, nebo co.

Napadlo mě, že takhle nějak se museli cejtit Jeníček s Mařenkou... Už tu chybělo jenom to světýlko v dáli. Teda, to bych asi musel nejdřív na ten strom...

A pak jsem ho zahlídnul. Fakt. Světýlko. Malý, mihotavý, né moc nápadný, ale pořád světýlko. Zamrkal jsem – jestli jsem si ho náhodou nevymyslel. Ale netvářilo se tak. Houknul jsem na kluky. Mírně jistějším krokem jsme zamířili přímo k němu. Na perníkovou chaloupku to nevypadalo. Spíš na ohýnek. Úplně malej táborák.

S tímhle poznáním se mi docela ulevilo. Táborák. Slovo, se kterým se pojí další, neméně báječný – kamarádi. Trampové.

Pomalu už bylo vidět postavy. Asi dvě. A taky ten oheň, co ale nebyl tak docela táborák. Spíš strážník, hlídkovej – proto bylo jeho světlo tak nepatrný.

Udělal jsem další dva kroky. Nalevo ode mě se ozval hlasitý praskot.

Bady. A nějaký ztrouchnivější kořen. V ten samej moment se jedna z postav u ohně prudce vymrštila na nohy.

„AHOJ!“ vyhrkl jsem poměrně hlasitě. Aby bylo jasné, že jsme ze stejného těsta, že jo. Dyť si klidně můžou myslet, že sem jde hajnej. Postava nejdřív zaraženě ustrnula a pak se pomalu otočila mým směrem. Bez rozmyslu jsem rychle vykročil blíž. Ale když jsem koutkem oka postřehl, jak jistým, rychlým pohybem si hmatl ten dotyčný k boku – pod bundu, nebo co to měl na sobě – víš, byl to přesně takovej ten pohyb, když saháš po zbrani. Asi po noži, i když mě, bůh ví proč, bleskla hlavou spíš pistole. Bouchačka.

Anebo třeba baterka, ty osle.

Popravdě netuším, jak jsem to v tom mizerném světle strážního ohně dokázal tak přesně zaregistrovat. Každopádně jsem se hezky rychle zarazil.

„Ahoj,“ zopakoval jsem – krapet zbytečně, „my – selhala nám baterka. Zabloudili jsme.“

Ruka se pomalu začala vracet do původní pozice. Nastalý ticho protnulo jeho smířlivý „Dobře.“ Pokynul nám, jakože můžeme k ohništi. Trochu nejistě jsem se ohlídnul po klucích, který jsem ale stejně – ještě schovaný ve stínu lesa –, neměl moc šanci uvidět. Tak jsem teda udělal rozhodující krok kupředu. Za sebou jsem slyšel další praskot větviček, jak mě Will s Badym následovali. Ochránce ohně mezitím pomalu přešel blíž ke svému společníkovi.

Konečně jsem uviděl trochu líp – na ně oba. Museli bejt jenom o něco málo starší než my – tak pětadvacet, třicet maximálně... Nejvíc ze všeho vypadali jako americký hoboes, jak jsem je znal kreslený i z dobových fotek. Tihle byli taky dost dobový. Oblečení na pomezí běžného a společenského – takový štramácký. Ten sedící měl dokonce na hlavě 23

klobouk. Ale žádný kovbojskej stetson. Takovej ten jako z filmu pro pamětníky, co ho asi nosil Oldřich Nový a na každé pád Josef Škvorecký.

„Já – jsem Arnie... a tohle je Will a Bady.“

„To sú nějaká krycie mená, hej?“ Krycí jména? No jestli je tohle synonymum pro vandrůčkářské přezdívky... třeba tomu tihle vyznavači hoboes stylu říkaj jinak. A ten jazykový rozdíl k tomu...

„Tak trochu,“ pokrčil jsem rameny.

„Som Zdeněk,“ pokýval hlavou ten sedící. Nebo spíš ležící. Byl vlastně zvláště schoulenej v podivný, dvakrát ne pohodlně vypadající poloze. Napřáhl jsem k němu ruku k zalomení palce. Stisk měl teda sakra pevnej. Druhej se představil jako Otto. Těch dneska asi moc po Čechách neběhá. Teda, ono že by zrovna Arnoštů bylo v mojí generaci kvantum, to se taky říct nedá.

A k tomu jeho vzezření to nakonec vlastně celkem pasuje.

V koutku hlavy jsem měl ale pořád neodbytnej pocit, že tu něco nehraje. A taky, že jsou mi jejich obličeje nějak zvláště povědomý.

Pohled mi utkvěl na naprosto dokonalým plátěným prvorepublikovým báglu, povalujícím se kousek od ohně. Takovej ten skvělej stylověj khaki ruksak s koženýma popruhama. Moje usárna je teda určitě mnohem praktičtější a tak, ale ve skutečnosti to není originál. To tenhle naproti tomu asi fakt bude.

„Čo tu robíte tákto v noci?“ opýtal se nás Zdeněk. Působilo by to docela nenuceně, kdyby se v tu chvíli nepokusil lehce posunout ze své nepohodlné pozice a při pohybu nohou nesyknul bolestí. Kotník se dostal na světlo. Byl obvázaněj kusem světlý látky.

„Co se ti stalo?“ vyhrknul jsem, zahodil tu ohořelou větev do ohniště a sehnul se k noze.

„To určitě ta skála za Strnadovic mlejnem, že jo? Je zrádná...,“ ozval se Will. No jo, náš pan drsnej tramp. Sám se taky nejednou slušně zrasoval.

„Hej,“ souhlasil po chvíli Zdeněk.

„Můžu?“ Když pokýváním přisvědčil i Otto, shodil jsem ze zad usárnu. Obvaz s sebou nosím vždycky. I malou lahvičku kysličníku. Jednak že máme v partě Willa, u kterýho hrozí nějaký nemilý zranění co vandr, jednak – to už jsem prostě já. Jenže tohle vybavení mi tentokrát asi moc platný nebude. Pod látkou jsem totiž objevil pořádněj otok.

„Von de studovat medinu,“ vysvětlil Bady, snad aby je přesvědčil o správnosti mýho počínání.

„Tož snad už brzo,“ prohodil Otto. Poprvý to znělo doopravdy upřímně a přátelsky.

„No na podzim – po maturě.“ Vypadalo to na vymknutej kotník. V tom lepším případě.

„Však teď sů vysoké školy zavřené...“ Překvapeně jsem se na něj otočil. A nebylo to kvůli tomu jeho moravskému nebo jakýmu nářečí, který se teprve teď výraznějc přihlásilo o slovo. Vysoký že jsou zavřeny? Odkdy? To si teď jako třeba hrajeme na protektorát, nebo tak?

Na protektorát... v tu chvíli se mi to slovo spojilo s tím jejich oblečením. S tím kloboukem. A ruksakem. A jménem jako Otto...

To všechno vypadalo docela dobově – klidně protektorátně.

Dál jsem automaticky fixoval Zdeňkovou nohu. Dlaha z příhodnýho, nožem opracovanýho klacku a obvaz, kterej teda bohužel nebyl stahovací...

A co ty – krycí jména? To zní, jako bysme byli nějaký agenti, partyzáni, nebo tak... V protektorátě. Ježkovy voči.

A co když – ty jejich jména – co když to jsou teda taky krycí?

„...jednou je musijou otevřít.“ Jo, musijou. V pětačtyřicátým. Ale ten už přeci měl bejt hezky dlouho za náma... Díky týhle větě mi došlo, že je mi povědomej nejenom tváří, ale i tím způsobem řeči. Mluvil úplně jako spolužák Roman řečenej Třebíč.

Takže Moravák. Moravák a Slovák. Zraněnej Slovák. V protektorátě.

„No, trochu im s tým pomôžeme...“

A mně bylo najednou úplně jasný, odkud ty jejich obličej je znám. A že ty jména teda rozhodně musí bejt krycí, protože je mám zapsaný v hlavě docela pod jinýma. A kluci určitě taky. A vůbec celá republika.

Ježkovy voči byly na tohle zjištění dost chabý.

Jestli jsou to vážně ONI... - a to víš, že jsou, ta zraněná noha nemůže bejt od ničeho jinýho než od seskoku, dyť to je známá věc, že právě on byl zraněnej – tak potom...

Jak daleko od nás teď proboha může mít rozhozený svý sítě neblížší oddíl gestapa?

Mechanicky jsem utáhl uzel na obvaze.

A pak jsem to uslyšel.

Štěkot. Zběsilej praskot větví. Křik. Německej, pochopitelně. A výstřel.

Pak už šlo všechno hrozně rychle. Byli jsme na nohou. A utíkali. Já, vláčeje za sebou Zdeňka. Teda... vždyt' víš. A jedinej ozbrojenej a bojeschopnej z nás oplácející jim střelbu. Jo. Pod tím kabátem – byla to bouchačka.

A pak – kořen. Pitomej ztrouchnivělej kořen. Poslední, co jsem si pomyslel. Těsně potom, co se ozvalo naléhavý „NIE!“ a další výstřel, sakra blízko mého ucha. Pak už jsem jenom padal...

Neodbytnej, neskutečně nervy drásající zvuk.

Jednou dobře mířenou ranou jsem ho umlčel.

Potom hlas mámy.

„Arnošte, vstávej, prosím tě... “

Rád bych, mami. Ale nějak na to nemám sílu.

No, ale abych to zbytečně nedramatizoval. Nakonec jsem ji v sobě našel. A když jsem otevřel oči a zjistil, že zírám na důvěrně známou stěnu svého pokoje, docela se mi ulevilo.

Bylo ráno, dvacátýho sedmýho května dva tisíce třináct. A mě čekala taková obyčejná, docela všední šarvátka.

Krycí jméno operace: Zkouška z dospělosti.

... jenom mi to označení najednou připadalo nějak úplně nemístný.

Renáta Nová – Trenky

2. místo – Próza do 23 let